

REGULAMIN

Komisji Etyki Badań Naukowych

działającej przy dyscyplinie Nauki o Zarządzaniu i Jakości Politechniki Wrocławskiej

§ 1. Postanowienia ogólne

1. Zadaniem Komisji ds. Etyki Badań Naukowych, zwanej dalej Komisją, działającej przy Radzie Dyscypliny Nauki o Zarządzaniu i Jakości Politechniki Wrocławskiej, zwanej dalej Radą Dyscypliny, jest opiniowanie zgodności projektów badań naukowych z zasadami etyki prowadzenia badań naukowych zawartych w Kodeksie Etyki Pracownika Naukowego stanowiącym załącznik do uchwały nr 2/2020 Zgromadzenia Ogólnego PAN z dnia 25 czerwca 2020 r. oraz w Kodeksie Dobrych Praktyk w Szkołach Wyższych, opracowanym przez Fundację Rektorów Polskich uchwalonym przez Zgromadzenie Plenarne Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich w dniu 26 kwietnia 2007 roku.
2. Komisja opiniuje projekty badań zgłaszane przez pracowników, doktorantów i studentów Politechniki Wrocławskiej prowadzących badania w ramach dyscypliny Nauki o Zarządzaniu i Jakości.
3. Wnioskowanie o uzyskanie opinii Komisji jest dobrowolne.
4. W szczególnym przypadku, np. znanych przed planowanymi badaniami kontrowersjami na tle etycznym, z Wnioskiem o opinię może wystąpić Rada Dyscypliny.
5. Komisja opiniuje projekty badań eksperymentalnych, obserwacyjnych, ankietowych, sondażowych i innych badań nieinterwencyjnych, a w szczególności tych, które wiążą się z ryzykiem dla zdrowia fizycznego lub psychicznego uczestników, ryzykiem naruszenia ich prywatności bądź też poniesieniem przez nich innych strat społecznych lub prawnych, w tym projekty badań naukowych z wykorzystaniem danych osobowych. Komisja będzie zwracać szczególną uwagę na:
  - a. udział osób z ograniczoną zdolnością do wyrażenia świadomej lub swobodnej zgody na udział w badaniu oraz ograniczoną możliwość ewentualnej odmowy przed lub w trakcie badań, szczególnie dzieci i młodzież do 12 r.ż., osoby z niepełnosprawnością intelektualną, osoby, których zgoda na udział w badaniu może nie być w pełni dobrowolna, osoby, które wyrażają zgodę na udział w badaniu na podstawie nieprawdziwych informacji o celu i przebiegu badania lub w ogóle nie wiedzą, że są osobami badanymi;
  - b. badania, w których mają wziąć udział osoby szczególnie podatne na urazy psychiczne i zaburzenia zdrowia psychicznego, a zwłaszcza chorzy terminalnie, ofiary katastrof, traum wojennych etc., pacjenci leczeni z powodu zaburzeń psychotycznych, członkowie rodzin osób chorych terminalnie lub przewlekle chorych;
  - c. badania polegające na aktywnej interwencji w zachowanie człowieka, zmierzające do zmiany zachowania bez bezpośredniej ingerencji w działanie mózgu, np. treningi poznawcze, psychoterapia, psychokorekcja itp., również w sytuacji, gdy zamierzona interwencja ma przynieść korzyści badanemu, np. usprawnić jego pamięć;

- d. badania dotyczące opinii na tematy kontrowersyjne i dotyczące wartości (np. aborcja, *in vitro*, kara śmierci) albo wymagające zachowania szczególnej delikatności i rozwagi (np. przekonań religijnych lub postaw wobec grup mniejszościowych);
  - e. badania długotrwałe, męczące, wyczerpujące fizycznie lub psychicznie.
6. Komisja nie opiniuje empirycznych badań inwazyjnych z udziałem ludzi, to znaczy takich, które powodują jakąkolwiek ingerencję w ustrój wewnętrzny badanego, w tym pobierania płynów ustrojowych, podawania leków i wszelkich substancji uznawanych za szkodliwe lub zmieniających stan psychiczny (tzw. psychoaktywnych, w tym alkoholu, niezależnie od dawek).
  7. Komisja opiniuje projekty badań naukowych, które nie zostały uprzednio przedłożone do oceny komisjom do spraw etyki badań naukowych realizowanych w innych jednostkach naukowych Politechniki Wrocławskiej.
  8. Komisja nie rozpatruje Wniosków dotyczących badań zrealizowanych.
  9. Komisja opracowuje swoje opinie w sposób bezstronny, poufny i przejrzysty. W przypadku konfliktu interesów, członek Komisji powinien zaniechać udziału w pracach Komisji.
  10. Opinia Komisji nie wyłącza konieczności uzyskania zgód, zezwoleń lub opinii przewidzianych w powszechnie obowiązujących przepisach prawa.

§ 2. Skład Komisji

1. Komisja składa się z 4 członków, powoływanych na posiedzeniu Rady Dyscypliny. Członkowie Komisji są pracownikami badawczo-dydaktycznymi Politechniki Wrocławskiej, przypisanymi do dyscypliny Nauki o Zarządzaniu i Jakości.
2. Członkowie Komisji powinni posiadać co najmniej stopień doktora nauk w dziedzinie nauk społecznych lub ekonomicznych i mieć udokumentowane publikacjami naukowymi doświadczenie w badaniach naukowych z udziałem ludzi.
3. Członkowie Komisji powołani przez Radę Dyscypliny wybierają z własnego grona zwykłą większością głosów Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego Komisji.
4. Kadencja Komisji trwa 4 lata i jest zgodna z kadencją Rady Dyscypliny.

§ 3. Tryb pracy Komisji

1. Komisja wydaje swoje opinie wyłącznie na podstawie wypełnionego Wniosku.
2. Wnioskodawcy składają dokumenty w formie elektronicznej z zastosowaniem odpowiednich formularzy przygotowanych przez Komisję na adres poczty elektronicznej Przewodniczącego Komisji.
3. Komisja opiniuje wnioski w trakcie trwania roku akademickiego od października do lipca.
4. Komisja pracuje w trybie ciągłym, w sposób zdalny lub na posiedzeniach, o ile Przewodniczący takie zwoła.
5. Wnioski są rozpatrywane w dwóch trybach:
  - a. normalnym – w ciągu 21 dni kalendarzowych w trakcie trwania roku akademickiego od daty potwierdzonego przez Przewodniczącego Komisji przyjęcia wniosku,

- b. pilnym – w ciągu 7 dni kalendarzowych od daty potwierdzonego przez Przewodniczącego Komisji przyjęcia wniosku, w sytuacji ważnej i udokumentowanej konieczności odstąpienia od trybu normalnego.
6. Potwierdzenie drogą elektroniczną otrzymania i poprawności formalnej strony składanego wniosku, stanowi informację o rozpoczęciu jego procedowania.

§ 4. Procedura wydawania opinii

1. Procedura oceny wniosku rozpoczyna się od sprawdzenia poprawności formalnej wniosku po jego otrzymaniu na wskazany w par. 3 ust. 2 adres elektroniczny.
2. Przewodniczący Komisji wyznacza dwóch członków Komisji do zaopiniowania danego wniosku i sformułowania opinii końcowej w formie pisemnej, która jest przekazywana Wnioskodawcy, a także wraz z dokumentacją archiwizowana przez Komisję.
3. W szczególnych przypadkach, Przewodniczący Komisji może powołać do oceny danego Wniosku osoby spoza Komisji. Osoby te powinny spełniać kryteria określone w par. 2 ust. 2.
4. Opinia Komisji może przyjąć następujące formy:
  - a. negatywną – w przypadku stwierdzenia niezgodności z normami etycznymi,
  - b. warunkową – w przypadku stwierdzenia ryzyka naruszenia norm etycznych, które może być jednak w prosty sposób wyeliminowane,
  - c. pozytywną – potwierdzającą zgodność procedur z przyjętymi normami etycznymi.
5. Wniosek otrzymuje:
  - a. opinię negatywną, jeżeli dwóch członków Komisji powołanych do oceny Wniosku wystawi negatywną opinię częściową.
  - b. opinię warunkową, jeżeli przy braku negatywnych opinii częściowych co najmniej jeden członek Komisji powołany do oceny Wniosku wystawi warunkową opinię częściową.
  - c. opinię pozytywną, jeżeli wszyscy członkowie Komisji opiniujący Wniosek wyrażą pozytywnie opinie częściowe.
6. Jeżeli Wniosek otrzymuje jedną częściową ocenę negatywną, a druga ocena ma charakter warunkowy lub pozytywny, Przewodniczący Komisji powołuje trzecią osobę opiniującą, której ocena jest decydująca.
7. Jeżeli opinie częściowe zawierają tryb warunkowego dopuszczenia projektu do realizacji, to przed wystawieniem opinii końcowej:
  - a. Przewodniczący Komisji wysyła do Wnioskodawcy uwagi, w oparciu o które poprawia on treść projektu;
  - b. po uzyskaniu drogą elektroniczną poprawionego Wniosku, członkowie Komisji weryfikują czy wprowadzone zmiany są satysfakcjonujące i powtórnie wydają opinie częściowe;
  - c. jeżeli poprawiony Wniosek nie otrzyma wszystkich pozytywnych opinii częściowych, Przewodniczący Komisji może wydać ocenę negatywną lub powtórzyć procedurę z punktów a. i b.
8. Wnioskodawca otrzymuje od Komisji, na wskazany we Wniosku adres poczty elektronicznej, informację o zakończeniu procedowania Wniosku i o rezultacie przeprowadzonej oceny w postaci opinii końcowej.

§ 5. Postanowienia końcowe

1. Komisja wypracowuje i przygotowuje we własnym gronie dokumenty i wzory pism niezbędne do oceny Wniosków oraz inne materiały pomocne przy przeprowadzaniu badań.
2. Przewodniczący Komisji dba o poufność prac Komisji oraz o należyte przechowywanie dokumentacji w warunkach uniemożliwiających dostęp do niej osób innych niż członkowie Komisji.
3. Członkowie Komisji są obowiązani do nieujawniania informacji, które uzyskali w związku z wykonywaniem pracy w Komisji.
4. Komisja ma prawo występować z wnioskami o zmianę Regulaminu, składu lub sposobów działania do Rady Dyscypliny.